

Betreft: vergadering van Commissie Samenleving
Datum: donderdag 29 april 2010
Tijd: 18.30 uur
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:

Dames M. Luyer (plv. voorzitter), M. Jonker-Waterlander (VVD) en Y. Weijand (VVD), heren R.P.G. Bosma (VVD), J. Kramer (VVD), J.N.J. Appelman (CDA) en J. van Wieren (CDA), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), heren A.A. Rijdsdorp (PvdA) en A. Stuivenberg (SP), mevrouw C.P.M. de Waal (SP), heren L. Ferdinand (ChristenUnie) en D.G. Schutte (ChristenUnie), mevrouw A.S.M. Roda (GroenLinks), heren F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks), J.N. Simonse (SGP), R. de Wit (SGP) en A.W.H.J. van der Avoird (PvdD), mevrouw M.C. Bax (PvdD) en de heer S. Jokhan (commissiegriffier)

Ook aanwezig zijn:

Leden van Gedeputeerde Staten: gedeputeerde M.F.A. van Diessen

Afwezig zijn:

De heer A. van Amerongen (VVD), mevrouw A. van Stenus-van Basten (VVD), de heren J.J. Posthumus (CDA), M. Bogerd (SGP)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

Gedeputeerde Van Diessen licht toe waarom de vergadering bijeen is geroepen. Tijdens de vorige week gehouden vergadering van de commissie Samenleving is er gesproken over de opgraving van de archeologische vondst bij de N23. Daarbij is duidelijk geworden dat er behoefte is aan meer overleg. Omdat er ook een begrotingswijziging moet worden voorgelegd wilde het college zo snel mogelijk met de commissies spreken over dit voorstel. Zolang de archeologische vondst niet is opgegraven, danwel is veiliggesteld, kan de aanleg van de weg niet verder gaan. Het college wil na deze bespreking, met instemming van de Staten, verdergaan met de werkzaamheden.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Bogerd, mevrouw van Stenus, de heer van Amerongen en de heer Posthumus. De lectorale reden: 'Van inspraak naar invloed in de zorgsector' van Dr. Lineke Verkooijen wordt aan de fracties uitgereikt. Dr. Verkooijen heeft deze op 20 april jongstleden uitgesproken in de Health School Almere.

4. Portefeuillehouder M.F.A. van Diessen

a. Statenvoorstel

1. 7^e begrotingswijziging ten behoeve van het archeologisch onderzoek N23

De voorzitter zegt dat over dit onderzoek ook schriftelijke vragen zijn gesteld door de SGP -fractie. Deze kunnen eventueel worden betrokken bij de beraadslagingen. Zij zullen als ingekomen stuk worden geagendeerd voor de Statenvergadering van 27 mei 2010.

Gedeputeerde Van Diessen zegt dat de discussie is ontstaan door een eerdere mededeling aan de commissie. De vragen van de SGP zijn schriftelijk beantwoord. Nu is de bespreking van de formele begrotingswijziging aan de orde.

Eerste termijn.

De PvdA zegt dat er iets gezegd kan worden over de inhoud, de procedure en de financiën. Het dossier kent een historie van procedures waarover de Staten niet tevreden waren, het toezenden van memo's terwijl het om grote bedragen gaat waarover de hele Staten een mening moeten kunnen vormen, besluitvorming op 3 september waar de Staten slechts schoorvoetend mee akkoord gingen, het college dat zelf aangaf dat er een oneigenlijke dekking is. De PvdA -fractie wilde een voorbehoud maken wat betreft de dekking. De Staten gingen akkoord omdat werd voorgesteld dat de dekking tijdelijk zou zijn maar zij gingen ook akkoord vanwege de inhoud. Een bijzondere archeologische vondst. Het terug te verdienen geld van Rijk en gemeente zou terugvloeien in de strategische reserve. De extra bijdrage zou hoogstens € 50.000 zijn. De extra middelen die nu gevraagd worden kunnen niet zomaar als begrotingswijziging beschouwd worden. De PvdA zet grote vraagtekens bij de procedure van informeren. Wat de PvdA betreft kan dit voorstel niet zomaar naar de Staten.

De SGP vindt het onbegrijpelijk dat de adviezen van twee gerenommeerde adviesbureaus geen opgeld doen. Het gaat om een archeologische vondst uit het stenen tijdperk. Flevoland is daarmee de jongste provincie met de oudste geschiedenis. Als het werk op 1 november niet af is zal een gedeelte van de opgraving niet worden afgemaakt. Dit is in tegenspraak met wat de provincie steeds heeft uitgestraald namelijk: de provincie doet het wel. De SGP vraagt of een periode van drie maanden voldoende is om een verkeerde zetting van het opgehoogde tracé, te voorkomen. Zij is benieuwd hoe het bedrag van € 1.100.000 dat aan Boskalis betaald moet worden, is opgebouwd. Zij houdt de gedeputeerde en het college voor dat zij in de toekomst sneller zullen moeten anticiperen indien zich problemen voordoen. Als een bepaald bedrag geforteed is voor een bepaald project, komen alle kosten die uit het project voortkomen voor rekening van deze post. Zij geeft de gedeputeerde in overweging hiernaar te kijken. Er wordt nu geld uit een verkeerde pot gehaald.

De voorzitter heeft vijf vragen genoteerd.

Het CDA voelt zich ongemakkelijk met betrekking tot dit voorstel. Mede in het licht van de schadeposten die de provincie oploopt bij vertraging van de voorliggende besluitvorming, ligt er een zware druk op de Staten. Ze heeft moeite met de financieringswijze en het dekkingsvoorstel. Zij ging ervan uit dat de bijdragen van het Rijk en van de gemeente in mindering gebracht zouden worden op het budget van € 3.500.000. Het CDA vindt dat het college het beschikbaar gestelde budget zeer ruim interpreteert. In het traject van bekendmaking van de vondst tot nu waren er veel impliciete besluitvormingsmomenten ten aanzien van de kosten en de risico's van dit project. Deze fractie vindt dat het college de Staten daar meer bij had moeten betrekken. Nu is een groot risico aan het licht gekomen. Doorgaan met de opgraving lijkt een logische afweging. Het is echter alleen dan logisch wanneer de nu voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk leiden tot het behoud van de vindplaats en geen risico (nihil) met zich meebrengen. Zij heeft geen goed gevoel bij de vraag of die inschatting goed is gemaakt.

GroenLinks vindt dat het CDA de gevolgde procedure goed heeft verwoord. Ze sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA en het CDA. GroenLinks wil van het college weten wat er precies de noodzaak van is om nu met grote haast tot dit besluit te moeten komen. In de stukken leest zijn dat het vooral te maken heeft met eventuele schade als gevolg van uitstel. Zij vraagt: Is die schade al daadwerkelijk aanwezig? Waarop is die aanname gebaseerd? Wat is de inschatting van het welslagen van het opgraven als de nu voorgestelde oplossing wordt toegepast?

De VVD is het ermee eens dat er vaker en intenser informatie uitgewisseld had moeten worden met betrekking tot dit dossier. Ze vindt het erg belangrijk dat er geen vertraging zal optreden bij de aanleg van de N23. Dan moet wel duidelijk zijn dat de maatregelen die nu genomen worden, de juiste zijn. Bestaat de noodzaak om zo snel te handelen als nu is voorgesteld? In feite is er in september al gediscussieerd over deze wijze van financiering. Er is wel een flinke tegenvaller opgetreden. De bijdrage van het Rijk, is een meevaller. Zij kijkt genuanceerd tegen deze zaak aan. De PvdA vraagt of de VVD de notulen van september heeft nagelezen. De financiële meevaller is toen al aangekondigd.

De SP sluit zich aan bij de inbreng van PvdA, CDA en SGP. Zij vindt het een vreemde zaak dat er geen voorzieningen zijn getroffen die hadden kunnen voorkomen dat er nu een claim van € 1.100.000 van een aannemer ligt.

Destijds is aangegeven dat voor financiering ook gekeken zou worden naar pMJP en PMIT. De € 1.900.000 subsidie zou terugvloeien in de zogenaamde STROPpot. Het college meent nu dit bedrag zomaar aan te kunnen wenden om de opgraving door te kunnen laten gaan. Deze wijze van financiering komt bij de SP-fractie vreemd over. Zij kan er niet zonder meer in meegaan. De ChristenUnie zegt dat de provincie nu in een traject zit waarin ze niet terug kan. Het gaat langer duren dan voorzien. Het duurt langer om de weg aan te leggen en er hangen schadeclaims boven het hoofd van de provincie. Het kost daardoor meer dan voorzien. De ChristenUnie is niet blij met de voorgestelde dekking. Zij vraagt of dit niet had kunnen worden voorkomen. Is er van toezichthoudende zijde alert mee omgegaan? Er ligt een voorstel om het budget te verhogen tot € 5.400.000. Niemand had dit voorzien. Zij vraagt of de maatregelen die nu genomen worden afdoende zijn. Zij hoopt dat de 'ruis' rondom dit dossier weggenomen kan worden. De PvdD was in eerste instantie geneigd met het voorstel mee te gaan. Nu zij de argumenten van de anderen gehoord heeft, heeft zij daar haar twijfels over.

De voorzitter: "Er zijn een aantal verklaringen afgegeven en er zijn een aantal vragen gesteld. Ik ga even mee met de onderverdeling van de PvdA. Het lijkt me handig om die aan te houden. Procedureel, inhoudelijk, financieel. Een aantal vragen en opmerkingen betreffen de samenwerking PS, GS en de interpretatie van het mandaat. Een aantal vragen betreft de procedure: inhoudelijk en financieel. Er zijn een aantal vragen bij variërend van de kosten aan derden maar ook of, als we gaan instemmen, dit leidt tot behoud van de opgraving en dat soort garanties. Ik geef het woord aan de heer Van Diessen."

Gedeputeerde Van Diessen zegt dat er inderdaad drie aspecten zijn aan dit voorstel. De procedure, de inhoud en de financiën. Het college heeft zich niet gerealiseerd hoe de discussie, op 3 september vorig jaar, verlopen is met betrekking tot de dekking. Dat heeft ertoe geleid dat het college niet met de Staten in gesprek is gegaan over de extra kosten van € 1.900.000. Zij heeft de commissies in maart wel geïnformeerd. Zij meende met een begrotingswijziging te kunnen volstaan. Na de commissievergadering van vorige week erkent het college dat de Staten daarbij betrokken hadden moeten worden. Vanaf 20 februari 2009 heeft het college een keer of 10 de commissie geïnformeerd over dit dossier. In januari 2010 zijn de Staten geïnformeerd over de problemen bij het droogleggen van de put. Het college moest informatie verzamelen en uitzoeken wat de oplossing zou kunnen zijn. Op 27 januari heeft de heer Scheek de commissie Samenleving hierover geïnformeerd. Het college heeft uiteindelijk het besluit genomen dat de Statenleden hebben gekregen op 25 maart. Over de inhoud van het voorstel is niet veel gezegd. Hieruit maakt de gedeputeerde op dat iedereen vindt dat de archeologische vondst veilig gesteld moet worden. Volgens het verdrag van Valletta is dit ook een wettelijke verplichting. Het college voelt zich wel ongemakkelijk bij deze besteding van € 5.400.000. De positieve kant is, dat het een unieke vondst is. De oudste bewijzen van menselijke bewoning in de jongste provincie van Nederland. Over de dekking uit de 'STROP' (strategische reserve voor het ontwikkelingsplan) kan men van mening verschillen. Tijdens de commissievergadering van juni 2009 was nog niet zeker of de provincie van het Rijk en de gemeente Dronten samen, € 1.900.000 zou krijgen. Toch hebben de Staten toen ingestemd met de dekking. De PvdA heeft in september aangegeven dat zij vindt dat de weg zijn eigen lasten moet dragen. Het geld zou dus moeten komen uit de reserveringen voor het meerjarenprogramma investeringen voor de vervoer- en verkeersector. De criteria die de Staten zelf hebben gesteld aan het Infrafonds, laten dat niet toe.

Het CDA zegt dat de gedeputeerde spreekt over het Infrafonds. Dat is echter totaal iets anders dan het PMIT. Het Infrafonds is voor andere zaken bedoeld.

Gedeputeerde Van Diessen antwoordt dat het Infrafonds op langere termijn het PMIT voedt. Het PMIT is tot 2014 'volgeboekt'. Als de Staten daar geld uit willen halen moeten andere werken worden stilgelegd. Als het geld uit het Infrafonds wordt gehaald hoeven er geen lopende projecten worden stilgelegd. De gedeputeerde noemt een aantal zaken die uit de 'STROP' zijn gefinancierd. Hij denkt dat de archeologische vondst hier wel aan toegevoegd kan worden. Door de tegenvaller bij de opgraving kan de aannemer niet op 1 augustus verdergaan met de weg. Hoe langer er wordt gewacht hoe duurder het wordt. Daarom doet de gedeputeerde een dringend beroep op de commissies om er vandaag een besluit over te nemen. Er wordt op dit moment niet gewerkt aan de put. Wat de aansprakelijkheid van het adviesbureau betreft zegt de gedeputeerde het volgende.

De vereniging van ingenieurs en adviesbureaus heeft in haar leveringsvoorwaarden staan dat zij voor niet meer aansprakelijk kan worden gesteld dan het honorarium dat ze hebben ontvangen. Dat is in dit geval ongeveer € 14.000. Indien er een ander adviesbureau was geweest dat een beter advies had gegeven had het probleem wellicht kunnen worden voorkomen. Dan had dat misschien € 1.900.000 geschied. Garanties kunnen niet worden gegeven. Er kan altijd iets gebeuren. De nu voorgestelde techniek is echter goed.

De voorzitter dankt de gedeputeerde voor de beantwoording in eerste termijn. "Handig om het onderscheid te volgen van procedure, inhoud en financiën. Als het gaat om de procedure heb ik gehoord dat u erkent wat er leeft onder de Statenleden. De ingebrachte opmerkingen zijn begrijpelijk. Inhoudelijk heb ik u horen zeggen: ik hoor geen politieke meningsverschillen. Op de financiën bent u uitgebreid ingegaan. Wie mag ik het woord geven voor de tweede termijn?"

Tweede termijn.

De PvdA vraagt hoe het mogelijk is dat wanneer de gedeputeerde haast heeft er boven het Statenvoorstel als behandeldatum staat: 27 mei 2010. Zij voelt steeds meer de behoefte om de 'hele film' teruggedraaid te zien. Ze vraagt zich af waar de film is vastgelopen. Er bestaat geen overzichtelijk beeld van de procedure.

Gedeputeerde Van Diessen laat kopieën uitreiken van het overzicht dat daarvan gemaakt is.

De PvdA wil een duidelijker beeld krijgen van de veranderingen. Zij wil weten hoe het kan dat het college niet weet hoe, wat in september 2009 gezegd is, bedoeld is. Gedeputeerde Dijkema heeft toen gezegd: het is een noodoplossing maar het is de bedoeling dat zodra het geld terugkomt, - het is de verwachting dat het geld in de zomer van volgend jaar binnen zal zijn - het direct volledig terug te storten in de strategische reserve. Wat de inhoud betreft was iedereen enthousiast over dit fenomeen. PvdA weet niet of zij nu nog zo enthousiast is over dit fenomeen van € 5.400.000. Zij hoort ook tegenstrijdige geluiden over de verplichtingen. Moet de vondst alleen worden onderzocht of moet hij ook daadwerkelijk worden opgegraven. De PvdA vindt nog steeds dat de dekking moet plaatsvinden uit 'wegen en verkeer'. De opsomming van de gedeputeerde over wat uit de STROPpot is gefinancierd kan haar niet overtuigen. Zij is van mening dat de vervuiler moet betalen. Zij gaat niet akkoord met het voorstel.

De SGP zegt dat de opgraving een verplichting is. Als het kan mag de vondst 'in situ' worden bewaard. Omdat er dan geen afdichting opgelegd mag worden die niet kan worden opgebroken, zou de weg daarvoor moeten worden omgelegd. De vondst is van wetenschappelijk belang. Deze fractie wil graag dat de opgraving doorgaat en de weg wordt aangelegd. In de toekomst moet men elkaar echter beter en sneller, van veranderingen en tegenvallers, op de hoogte houden.

De VVD zegt dat de inhoud, voor haar, de aanleg van de weg is. Ze vraagt de commissieleden of zij met die inhoud, wel akkoord kunnen gaan. Niet doorgaan is immers nog kostbaarder. Er zou nu kunnen worden besloten om dit voorstel aan te nemen en er zou tevens kunnen worden afgesproken om in een later stadium op de financiën terug te komen en er eventueel een correctie op aan te brengen. Er moet niet alleen achterom worden gekeken maar er moet ook gekeken worden naar de toekomst.

De PvdA wil bekijken of de zaak in drieën kan worden gehakt. Namelijk: ten eerste, hoe kun je zorgen dat de wegaanleg doorgaat; tentweede, hoe kan de film worden teruggespoeld om te kijken waar het fout is gegaan en wat het college en de Staten misschien niet goed hebben opgemerkt; en als derde, de dekking. Zij wil een concrete afspraak wat betreft de bespreking.

De ChristenUnie vraagt aan de PvdA hoe zij denkt die film, waarin ze wil terugkijken, te realiseren.

De PvdA denkt dat een onafhankelijk extern bureau dat zou kunnen doen.

De voorzitter: "We hebben een Statenvoorstel voor ons liggen dat vraagt om instemming met de onttrekking aan de STROP. Daar zijn een aantal opmerkingen over gemaakt. Dat betekent dat het voorstel als zodanig niet als hamerstuk kan worden voorgelegd in de hierna te houden Statenvergadering."

De VVD stelt voor om het huidige voorstel neer te leggen met de onderliggende afspraak dat over de financiering nog een aparte discussie zal plaatsvinden. Dan is het voorstel formeel gedekt met een open houding naar de toekomst.

Het CDA vindt het belangrijk om de film terug te draaien. Het gebeurde raakt de relatie tussen de Staten en GS.

Er is een opeenstapeling van kosten en risico's geweest waarbij tussen Staten en GS misverstanden zijn ontstaan. Er moet een duidelijk beeld ontstaan. Wat de inhoud betreft leest zij in het stuk van GS dat de nu voorgestane oplossingsrichting een risico met zich meedraagt als zijnde nihil. Als dat een beargumenteerde inschatting is van het college, is het voor deze fractie logisch om met de opgraving door te gaan. Het CDA gaat niet akkoord met de voorgestelde dekking. Daar moet nader over worden gesproken. Zij vindt dat de dekking moet komen uit PMIT.

De PvdD sluit zich aan bij het voorstel van de VVD.

De voorzitter: "Ik denk dat we nog even stil moeten staan bij het voorstel van de VVD. We moeten kijken of het een werkbaar voorstel is."

De VVD stelt voor om het 'terugspoelen van de film' bij de Rekenkamer neer te leggen. Zij hebben er de capaciteit voor en het hoeft dan niet veel te kosten.

De voorzitter: "U brengt dus de knip aan tussen besluitvorming en onderzoek. De besluitvorming bestaat ook nog uit twee onderdelen."

De PvdA vindt het goed als het project bij de Rekenkamer wordt neergelegd. Als de Staten het niet zelf doen, is het goed.

De voorzitter: "Dan moeten wij besluiten wat ons standpunt is met betrekking tot dit Statenvoorstel. Het is als volgt geformuleerd: besluiten in te stemmen met; 1. Het budget van de archeologische opgraving N23 te verhogen tot € 5.400.000 door verwerking van de inkomsten van het Rijk en de gemeente Dronten; 2. De hierop betrekking hebbende 7^e wijziging van de begroting 2010 vast te stellen. Kunt u instemmen met het gentlemen's agreement dat er nog nader onderzoek wordt gedaan naar die film of kan ik een amendement hierop noteren? Of moet de bespreking voortgezet worden in de volgende commissievergadering?"

GroenLinks zegt dat de vragen die de voorzitter stelt in de Statenvergadering aan de orde komen. Zij wil er niet op vooruitlopen. Zij ondersteunt het voorstel van de PvdA om het voorstel op te knippen in financiën, proces en inhoud. Er moeten duidelijke data bij worden vastgesteld.

De voorzitter: "Dan gaat u uit van een behandeling in de Staten op 27 mei en niet straks."

De PvdA is van mening dat over het onderdeel: inhoud, vanavond een besluit genomen kan worden. De twee andere onderdelen kunnen vanavond niet worden besloten. Zij stelt voor om alleen te spreken over de keuze om wel of niet door te gaan met de opgraving.

De voorzitter: "Dan krijgen we straks een uitgebreid debat in de Staten. Dat is de consequentie. Als u dat wilt, dan agenderen wij dat. Dan gaan wij in de Staten het debat voeren. Dat zal veel tijd kosten. Er zijn nog veel zaken uit te wisselen."

Het CDA zegt dat zij het cruciaal vindt dat de opgraving doorgaat met inachtneming van de risico-inschatting die door het college is gemaakt. Het is aan het college of zij dit wil verwerken in een Statenvoorstel.

De voorzitter: "Dus dan kan het straks behandeld worden met deze mededeling. Ik neem aan dat er dan een amendement komt op het voorstel. Of laten wij dat nog in het midden?"

De VVD denkt dat in het amendement zou staan dat er een onderzoek komt naar 'de film' en dat er wordt afgesproken dat de dekking op een nader te bepalen moment wordt besproken. Dan blijft het Statenvoorstel, dat nu voorligt, overeind.

De voorzitter: "Dan dient een van u dus een amendement in straks? Ja? Is dit het besluit? Dan wordt dit geagendeerd voor de vergadering van straks met de opmerking dat wij het van belang vinden dat de opgraving doorgaat en dat er, naar alle waarschijnlijkheid, een amendement wordt ingediend met betrekking tot de dekking."

Het CDA zegt dat het belangrijk is dat er straks een goed voorstel op tafel komt. Er zijn twee verschillende dingen voorgesteld.

Gedeputeerde Van Diessen gaat in op de aanneming van het CDA dat in het stuk staat vermeld dat het risico nihil is. Er staat echter dat het vrijwel nihil is. De gedeputeerde leest voor wat er staat:

"indien de injectie laag onverhoopt niet tot het juiste resultaat leidt, zal de opgraving alsnog moeten worden afgeblazen omdat er dan geen technische mogelijkheden meer zijn om de opgraving te verwezenlijken. In dat geval is er € 2.700.000 uitgegeven zonder tastbaar resultaat."

Het CDA zegt dat die risico-inschatting cruciaal is voor de afweging die vandaag moet worden gemaakt.

5. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

6. Sluiting

De voorzitter dankt iedereen voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering. (19.30 uur)

Vastgesteld in de vergadering van 2 juni 2010,
De commissiegriffier, de voorzitter,